



**КДБ БАНК ЎЗБЕКИСТАН**  
УЗОҚ МУДДАТЛИ, ИШОНЧЛИ ВА БАРҚАРОР БИЗНЕС ҲАМКОР

# БИЗНЕС РЕЖА | 2019



Бухоро кўч. 3 уй, Ташкент



[info@kdb.uz](mailto:info@kdb.uz)



+998 71 120-80-00

# БАНК БОШҚАРУВИ ТОМОНИДАН КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

---



**Жонг Сон Ким**  
Бошқарув Раиси

---



**Хюн Санг Ким**  
Бош Директор



**Хюн Ук Пак**  
Бошқарувчи Директор



**Хюнг Жан Ким**  
Ижрочи Директор

---



**Ин Ки Ри**  
Ижрочи Директор



**Сайдмахмуд Сайдахмедов**  
Бошқарув Раиси Ўринбосари



**Бобир Ашрафханов**  
Директор

---



**Аброржон Джураев**  
Бош Бухгалтер



**Гайрат Рахманбердиев**  
Юридик Бошқарма Бошлиғи

---

# Мундарижа

---

## **2019 – БИЗНЕС МУҲИТ ВА ИСТИҚБОЛЛАР**

- 4 Сўнги воқеъликлар
  - 6 Мақсад ва стратегиялар
  - 7 Ўзбекистон иқтисодиёти
  - 8 Ўзбекистоннинг иқтисодий истиқболлари
  - 10 "ҚДБ банк Ўзбекистон" АЖ нинг 2019 йилга мўлжаллаган истиқболлари ва стратегияси
- 

## **БИЗНЕС РЕЖА ВА БОШҚАРУВ СТРАТЕГИЯСИ**

- 17 Бизнесни ривожлантириш стратегиялари
  - 22 Бошқарув стратегиялари
- 

## **АДАБИЁТЛАР**

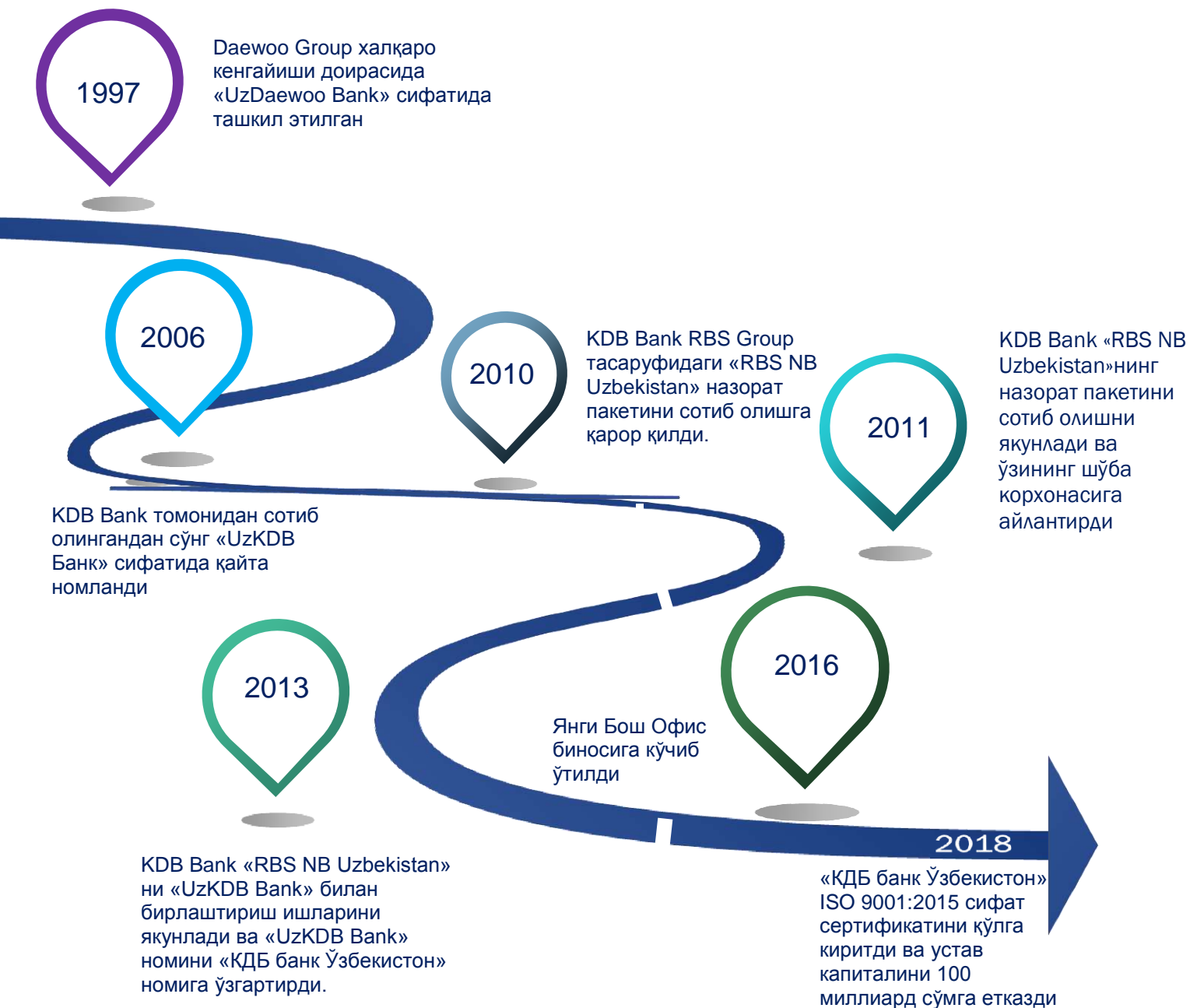
---

---

# 1. 2019 - БИЗНЕС МУҲИТ ВА ИСТИҚБОЛЛАР

## 1.1 СЎНГИ ВОҚЕЪЛИКЛАР

### Ривожланиш тарихи



## Акциядорлар рўйхати

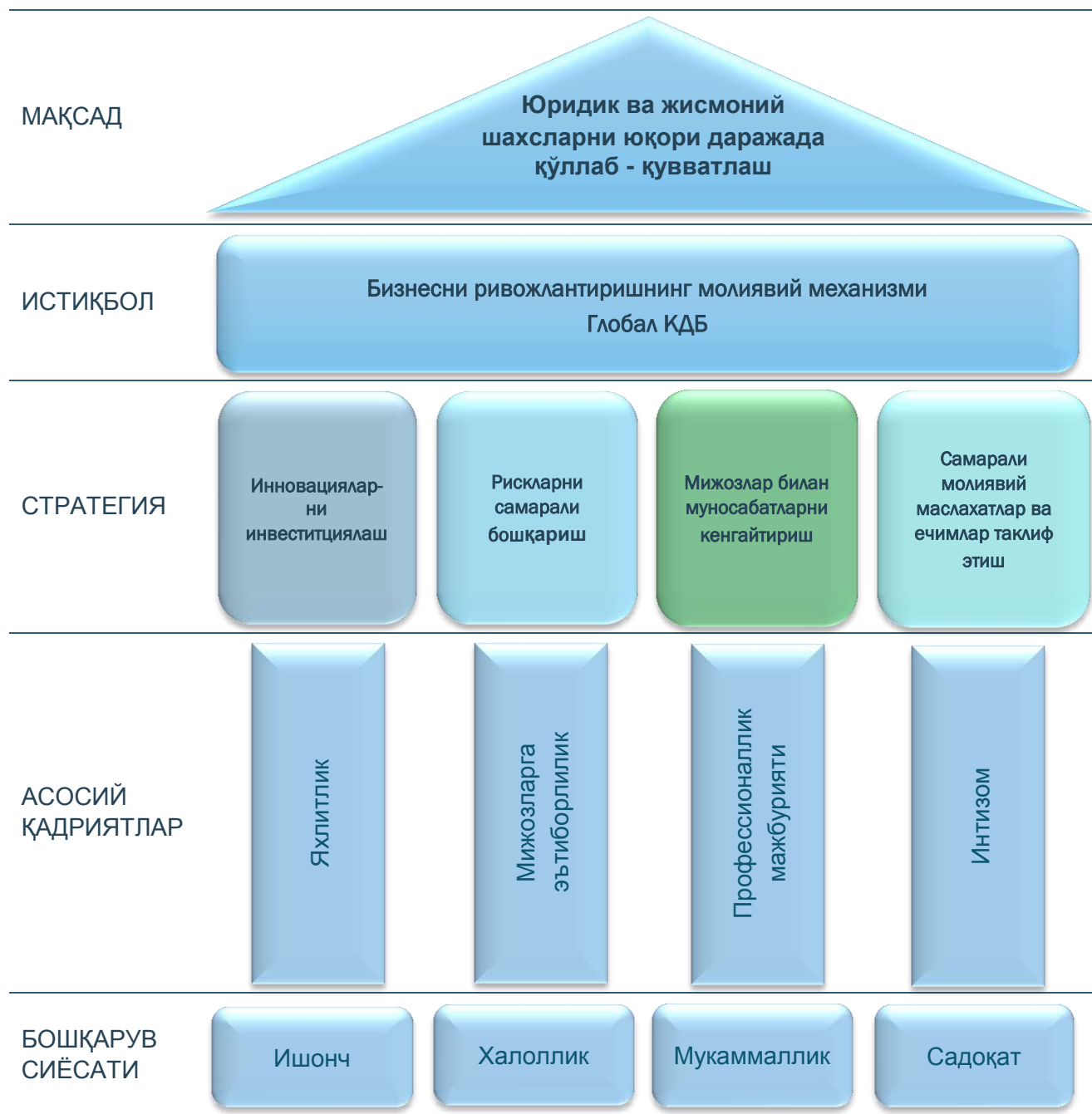


## Банкнинг 2018 йил якуни бўйича тутган ўрни

“ҚДБ банк Ўзбекистон” умумий активлари бўйича Ўзбекистон Республикасидаги 28 та банк орасида 585 миллион АҚШ доллари билан барқарор 10 – ўринни эгаллаб турибди.

Ранк 2018	Банк номи	Актив	Улуши	Капитал	Соф фойда	ROA	ROE
1	ЎзР Миллий банки	6,778	26.4%	686	62.78	0.9%	9.1%
2	Ўзсаноатқурилишбанк	3,657	14.3%	342	29.36	0.8%	8.6%
3	Асака банк	3,640	14.2%	380	106.23	2.9%	28.0%
4	Ипотека банк	2,369	9.2%	193	31.00	1.3%	16.1%
5	Агро банк	1,243	4.8%	266	0.53	0.0%	0.2%
6	ҚҚ банк	1,120	4.4%	148	10.69	1.0%	7.2%
7	Халқ банк	1,050	4.1%	204	3.26	0.3%	1.6%
8	Ҳамкор банк	824	3.2%	92	23.57	2.9%	25.8%
9	Алоқа банк	701	2.7%	139	17.08	2.4%	12.3%
10	ҚДБ банк Ўзбекистон	585	2.3%	61	8.52	1.5%	14.1%
11	Капитал банк	578	2.3%	59	11.65	2.0%	19.9%
12	Ипак Йўли банк	472	1.8%	61	19.88	4.2%	32.3%
13	Ориент Финанс банк	465	1.8%	78	24.15	5.2%	31.0%
14	Турон банк	378	1.5%	107	4.97	1.3%	4.6%
15	Микрокредитбанк	361	1.4%	80	0.31	0.1%	0.4%

## 1.2 Мақсад ва стратегиялар



## 1.3 Ўзбекистон иқтисодиёти



Давлат статистика қўмитасининг ҳисоб-китобларига кўра, 2018 йил охирида Ўзбекистон ялпи ички маҳсулоти 407 514,5 млрд. Сўмни ташкил етди, бу 2017 йилга нисбатан 5,1 фоизга кўпдир. Аҳоли жон бошига тўғри келадиган ЯИМ 12,3 млн. Сўмни ташкил етди, бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3,3% га кўпдир.

Иқтисодиётнинг ўсиш суръатлари иқтисодиётнинг асосий тармоқларида ижобий тенденцияни кўрсатмоқда. Иқтисодиётнинг барча тармоқлари томонидан тузилган ялпи қўшилган қиймат (ЯҚМ) ЯИМнинг 88,8 фоизини ташкил етди ва 5,1 фоизга ошди (ЯИМнинг ўсишига 4,5 фоизни ҳиссасини қўшди). Маҳсулотлар бўйича соф солиқлар ЯИМ таркибида 11,2% ни ташкил етди ва 4,5% га ошди (ЯИМнинг ўсишига 0,6% ҳиссасини қўшди).

Ялпи ички маҳсулотнинг ўсишига саноат улкан ҳиссасини қўшган ҳолда ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 10,6 фоизга ўсди. Савдо хизматлари (автомобилларни та'мирлашни ўз ичига олган ҳолда) 4,4%, турар жой ва озиқ-овқат хизматлари 4,5%, транспорт ва сақлаш хизматлари 3,7%, ахборот ва алоқа хизматлари 15,3% ва бошқа хизматлар 5, 4%.

Саноатнинг ижобий динамикасига тоғ-кон саноати ва қарерларни ишлаб чиқиш 28,2 фоизга, ишлаб чиқариш саноати 6,4 фоизга ва бошқа тармоқларга 4,7 фоизга ўсиши орқали таъминланди.

## 1.4 Ўзбекистоннинг иқтисодий истиқболлари

### Макроиқтисодий кўрсаткичлар

Ўсиш % (йиллик фоиздаги ўсиш), агар бошқа кўрсаткич кўрсатилмаган бўлса	2014 <sup>1</sup>	2015 <sup>1</sup>	2016 <sup>1</sup>	2017 <sup>1</sup>	2018 <sup>1</sup>
ЯИМ ўсиши	8.1	8.1	7.8	5.3	5.1
Номинал ЯИМ (млрд. сўм)	144,868	171,369	199,325	249,136	407,514
<i>Саноат маҳсулотлари, шу жумладан:</i>	8.3%	8.0%	6.0%	4.6%	10.6%
<i>Қурилиш ишлари</i>	18.3%	17.8%	12.5%	5.6%	9.9%
<i>Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари</i>	6.9%	6.8%	6.6%	2.0%	0.3%
<i>Инвестициялар асосан капитал</i>	9.6%	9.6%	9.6%	7.1%	18.1%
<i>Хизматлар, умумий</i>	15.4%	14.0%	12.5%	6.9%	5.4%
Истеъмол нархлари индекси	6.1%	5.6%	5.7%	14.4%	14.3%
Маҳсулотлар: экспорт (млн. АҚШ долл.)	14,108	12,871	12,568	13,893	14,254
Маҳсулотлар: импорт (млн. АҚШ долл.)	13,959	12,416	12,114	13,013	19,555
Савдо баланси (млн. АҚШ долл.)	149.00	455.00	454.00	880.2	-5,301
Савдо балансининг ЯИМ даги улуши	0.10%	0.27%	0.23%	0.35%	10.0%
<b>Валюталар курси</b>					
UZS : USD (ўртача)	2,312	2,569	2,966	5,096	8,068
UZS : USD	2,422	2,808	3,231	8,120	8,339
UZS : EUR	2,987	2,795	3,419	9,390	9,479

2017-2021 йилларга мўлжалланган миллий ривожланиш стратегияси бешта устувор йўналишни ўз ичига олади: 1) давлат бошқарувини ислоҳ қилиш; 2) суд ислоҳоти, қонун устуворлигини ва парламент ислоҳотини кучайтириш; 3) иқтисодий ривожланиш ва эркинлаштириш соҳасидаги ислоҳотлар; 4) аҳоли даромадларини, иш жойларини, сифатли тиббий хизматни, таълимни, уй-жойларни кўпайтиришга қаратилган ва бошқа ижтимоий ислоҳотлар; 5) ички барқарорликни таъминлашга, Ўзбекистон Республикасининг мустақиллик ва суверенитетини мустаҳкамлашга, мувозанатли ва конструктив ташқи сиёсатни таъминлашга қаратилган Хавфсизлик ислоҳотлари.

Ўзбекистон Республикаси Президенти, Ш. М. Мирзиёев ташқи иқтисодий алоқалар, шунингдек, ички иқтисодий сиёсатнинг янги йўналишларини белгилаб берди. Энг муҳим ислоҳотлар 2017 йилнинг сентябр ойида бўлиб ўтди, Ўзбекистон Республикаси Марказий банки эркин сузувчи бозор ставкасини жорий этди. Юридик ва жисмоний шахслар учун валюта айирбошлаш бўйича чекловлар бекор қилинди. Валюта ислохотларидан кейин хорижий молия институтларининг қизиқиши ошди. Натижада, Deutsche Bank, Commerzbank ва Европа Тикланиш ва тараққиёт банки томонидан 1 миллиард АҚШ долларидан ортиқ йирик хорижий инвестициялар киритилди.

<sup>1</sup> Государственный Комитет Статистики, 2017



Ислоҳотлар вақти Европа ва Осиёнинг савдосини Марказий Осиё орқали бир-бири билан боғлашда ҳам муҳим рол ўйнади. Осиё қитъасида юрагида жойлашган Ўзбекистон Республикаси Хитой, Ҳиндистон, Покистон, Афғонистон ва ҳатто Жанубий-шарқий Осиё мамлакатлари савдосини боғловчи транзит йўли вазифасини бажаради. Хитойнинг "Бир ҳалқа Битта йўл" ташаббуси минтақанинг инфратузилмасини ривожлантиришда Ўзбекистонни иқтисодий модернизациялашнинг муҳим омилидир.

Президент Ш. М. Мирзиёев қўшни давлатлар раҳбарлари ва етакчи иқтисодий державалар билан алоқаларни яхшилашга алоҳида эътибор қаратди. Қўшни мамлакатлар билан дўстона муносабатлар ўрнатилиши сиёсатдаги ижобий ўзгаришлар ва Ўзбекистон Республикаси минтақавий иқтисодий алоқаларга қайта интеграциялашнинг устувор йўналишларини белгилаб берганлигини билдиради.

Айни пайтда Ўзбекистон Республикаси Жаҳон савдо ташкилоти (WTO) га аъзо бўлиш бўйича музокаралар жараёнида. 2018 йилда Ўзбекистон ҳукумати Жаҳон банки, Осиё тараққиёт банки, AqSh Халқаро тараққиёт агентлиги ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари қабул қилиб, Ўзбекистон Республикаси учун Жаҳон савдо ташкилотига аъзо бўлиш режасини муҳокама қилиб, халқаро савдо тизимига қўшилишга қатъий қарор қилди.

2016 йилнинг декабрида Ўзбекистон Республикаси Президенти "Ўзбекистон Республикаси сайёҳлик индустриясини жадал ривожлантиришни таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорни имзолади, унда хорижий фуқаролар учун виза режими соддалаштирилмоқда. Ушбу чора Ўзбекистон Республикаси ҳукумати томонидан мамлакатни халқаро савдога чиқариш бўйича олиб бораётган фаол қадамларидан биридир. Шунингдек, 2018 йил 5 февралда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. М. Мирзиёев "Ўзбекистон Республикаси сайёҳлик салоҳиятини ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш бўйича қўшимча ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида" ги Фармонни имзолади. Фармон Исроил, Индонезия, Жанубий Корея, Малайзия, Сингапур, Туркия, Япония ва бошқа мамлакатлар фуқароларига Ўзбекистонга 30 кунлик визасиз кириш имконини беради. Бундан ташқари, 40 дан ортиқ мамлакат фуқаролари учун сайёҳлик визаларини бериш тартиби соддалаштирилган. Туризм, хорижий инвестицияларни жалб қилиш, иш ўринларини яратиш ва даромадларни ишлаб чиқаришга ихтисослашган иқтисодиёт сектори сифатида Ўзбекистон Республикаси иқтисодий ривожланишининг стратегик устувор йўналиши сифатида белгиланди.

Иқтисодиётнинг турли тармоқларида ижобий динамика кузатилмоқда, масалан: қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспорти ва битимларининг ўсиши; Жаҳон банки "Doing Business" ҳисоботида мамлакатимиз 74-ўринга кўтарилди (2015 йилда мамлакатимиз 87-ўринни эгаллаган); ижтимоий ва иқтисодий ислоҳотлар кўплаб халқаро институтлар, жумладан Халқаро валюта фонди ва бошқа халқаро молия институтлари томонидан ижобий баҳоланди; фуқароларнинг турмуш даражасини ошириш ва корхоналарнинг солиқ юкини камайтириш масалалари муҳокама қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. М. Мирзиёев 2018 йил 13 июлда "Жаҳон банки ва Халқаро молия корпорацияси (ХМК) "Doing Business" йиллик ҳисоботида Ўзбекистон Республикасининг рейтингини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонга имзо чекди. Давлат раҳбари бизнесни юритиш учун қулай шарт-шароит яратиш ва 2022 йилга қадар "Doing Business" рейтингига биринчи йигирмата мамлакат даражасига мос келадиган хорижий инвестицияларни жалб қилиш муҳимлигини таъкидлади.

## 1.5 "ҚДБ Банк Узбекистан" АЖ нинг 2019 йилга мўлжалланган истиқболлари ва стратегияси

Бош компания стратегиясига (ҚДБ Сеул) мувофиқ, Банк қўшимча функция сифатида



чакана банкнинг кичик улуши билан корпоратив сегментга эътиборни давом эттиради. Шу билан бирга, мижозлар базасини диверсификациялаш ва йирик мижозлар сонига боғлиқликни камайтириш борасида сезиларли ишлар амалга оширилади.

Йирик корпоратив мижозларни жалб қилишга қаратилган изчил стратегия натижасида бугунги кунда Банкнинг асосий мижозлар базаси турли хил қўшма корхоналар ва хорижий инвестициялар иштирокидаги корхоналарни, шунингдек, нефт-газ, кимё, тўқимачилик ва машинасозлик каби турли соҳалардаги давлат саноат корхоналарини ўз ичига олади. Банкнинг асосий вазифаларидан бири эришилган натижаларни, шу жумладан, Ўзбекистондаги энг йирик 10 тижорат банкнинг рўйхатига киритилиши ва мамлакатдаги 1 рақамли хорижий банки мақомини мустаҳкамлашдан иборат. Олдинги кенгайиш режаларини қайта кўриб чиққан ҳолда, Банк томонидан асосий вазифаси мавжуд филиалларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш ва янада ривожлантириш бўлган «Филалларни бошқариш» таркибий бўлинмасини ташкил этиш юзасидан қарор қабул қилинди. Бундан ташқари, 2019 йилда Банк Бош офиснинг эски биносида жойлашган Инвестицион фаолиятни мувофиқлаштириш ва лойиҳаларни бошқариш марказининг фаолиятини тўлиқ ишга туширишни режалаштирмоқда. Ушбу марказнинг асосий вазифалари потенциал хорижий сармоядорларга ўз бизнесининг дастлабки босқичларида солиқ, ҳуқуқий ва бошқа масалалар юзасидан маслаҳат беришдан иборат. Ушбу марказ потенциал инвесторларни мавжуд бизнес ҳамкорлар тармоғи, минтақавий ташкилотлар ва давлат идоралари билан Ўзбекистонда бизнесни ташкил этишда ёрдам бериш учун боғлайдиган воситачи сифатида ҳаракат қилади.

Умуман олганда, Банкнинг корпоратив ривожланиш стратегияси бизнес ва активларни барқарор (тажовузкор емас), яъни хавф омиллари ва рентабелликни мувозанатли тақсимлашга қаратилган.

Банкнинг таваккалчиликларни бошқариш бўйича муолажалари турли хатарларни ўз вақтида аниқлаш ва тегишли рискларни бошқариш воситаларини қўллаш имконини беради. Бунга асосан, қисқа муддатда Банкнинг таваккалчилик иштиёқида сезиларли ўзгаришлар бўлмайди.

Банк ўзининг кредит портфелини кенгайтириш ва диверсификация қилиш борасидаги саъй-ҳаракатларида ўз соҳалари бўйича энг юқори рейтингга эга компанияларга эътибор қаратишни давом эттиради.

Охириги беш йил ичида Банк ўзининг балансида муаммоли кредитлар (NPL) йўқлигига қарамасдан, Банк 2019 йилда ишончли кредит портфелини таъминлашга қаратилган қатор тадбирларни амалга оширишни режалаштирмоқда.

Хусусан, режалаштирилган тадбирлар доирасида муаммоли кредитларни бошқариш бўйича Банкнинг кредитлаш тартибини қайта кўриб чиқиш ва янгилаш бўйича чора-тадбирлар кўрилмоқда. Барча тижорат банклари, жумладан, «ҚДБ банк Ўзбекистон» билан тўқнаш келган энг катта ўзгаришлардан бири 2017 йил сентябр ойида Ўзбекистонда валюта бозорини либераллаштирилиши бўлди. Юқорида келтирилган воқеа дастлабки тахминларга қараганда бир оз аввал содир бўлганлигига қарамасдан, Банк турли салбий оқибатларни олдини олиш, шу жумладан, турли хил сценарийларда стресс тестларини ўтказиш учун бир қатор чоралар кўрди.

2019 йилда Банк юқори даражадаги айланма маблағларга эга мижозларни жалб қилиш ва сақлаб қолиш учун бор имкониятларини ишга солади. Бундан ташқари, Банкнинг стратегик режаси ўрта муддатли ва узоқ муддатли карта бизнесининг стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалга оширишни, мувозанатли ўсиш ва юқори даражадаги фойдани таъминлаш мақсадида Форекс тармоғини кенгайтиришни, шунингдек, корпоратив мижозларни уларга мутахассисларнинг маслаҳатларини, шу жумладан банк тизимидаги кутилаётган ўзгаришлар юзасидан маслаҳатларни тақдим этиш орқали қўллаб-қувватлашни ўз ичига олади.

## Имкониятлар

Иқтисодиётда ва банк секторида давом этаётган кенг қўламли ўзгаришларни ҳисобга олган ҳолда, Банк мижозлар базасини такомиллаштириш учун қўшимча имкониятлар сифатида қуйидаги потенциал соҳаларни кўриб чиқмоқда.

- Тез ўзгарувчан бозор шароитларида мижозлар билан яқин муносабатларни ва уларнинг эҳтиёжларини қондириш учун махсус ёндашувни талаб қилади. Мижозларни қўллаб-қувватлаш бўйича менежерларнинг тажрибали жамоаси мавжуд бўлиб, мижозларга қўшимча ёрдам бериш ва янги мижозларни жалб қилишда муҳим рол ўйнайди;
- мижозлар эҳтиёжларини қондириш учун янги рақамли / технологик ечимларни фаол равишда жорий этиш. Мижозлар томонидан рақамли банк мижозлар томонидан ортиб бораётган фойдаланиш муқаррар равишда шахсий маълумотларни ҳимоя қилиш ва фирибгар операцияларни олдини олиш учун катта харажатларга олиб келиши мумкин. Шу муносабат билан, Банкнинг ўз хизматларига масофадан туриб кириш имкониятига эга технологияли воситаларни тақдим эта олиш қобилияти мижозларга хизмат кўрсатишнинг муҳим элементига айланмоқда.
- Банклар ўртасидаги рақобатни ошириш ички жараёнларни такомиллаштиришни талаб қилади. ҚДБ ўз таркибий ва ички жараёнларини қайта ташкил этиш ва оптималлаштириш учун ушбу ташқи рақобатбардош босим омилларидан фойдаланиши керак.

## Камчиликлар

Банк фаолиятининг янада ривожланишини таъминлаш учун Банк қуйидаги камчиликларни бартараф этиш бўйича самарали чора-тадбирлар кўриши зарур, хусусан:

- Мавжуд мижозлар базаси диверсификациясининг заифлиги, ресурс базасининг катта миқдори мижозларнинг кичик гуруҳидан шаклланганлиги;
- Жами активларга нисбатан умумий кредит портфелининг нисбатан кичик миқдори;
- Банк Филиалларининг камлиги янги мижозларни ушлаб қолиш ва жалб қилишда маълум қийинчиликларни келтириб чиқаради;
- Чакана бизнеснинг етарли эмаслиги - корпоратив сегментда Банк ресурсларининг ортиқча концентрацияси;
- Халқаро молия институтлари билан ҳамкорлик, хусусан, чет эл кредит линиялари бўйича Банкнинг нисбатан паст фаолияти.

## 2. БИЗНЕС РЕЖА ВА БОШҚАРУВ СТРАТЕГИЯСИ

### 2.2 Бизнесни ривожлантириш стратегиялари

Рақобатчи банклар томонидан тарқатилаётган маълумотларни ҳисобга олган ҳолда, ҚДБ банк рақобатбардошлик ва бозордаги устунлигини сақлаб қолиш учун саъй-ҳаракатларини кучайтириши ҳозирда долзарб ҳисобланади. Банк раҳбарияти ушбу натижага эришиш учун банкда мавжуд бўлган имтиёزلардан самарали фойдаланиш кераклигини ва мавжуд камчиликларни бартараф этиш учун самарали чора-тадбирларни кўриш лозимлигини билади.

Келгуси йилларда Банк қуйидаги асосий йўналишларга эътибор қаратади:

- Янги корпоратив мижозларни жалб қилиш орқали мижозлар базасини кенгайтириш ва диверсификация қилиш;
- Асосий фаолият соҳаларини тизимли таҳлил қилиш ва янги банк хизматларини ўз вақтида жорий этиш;
- Барча мижозлар талабларини максимал даражада қондиришга қаратилган чора-тадбирларни кучайтириш. Банк ўзида мавжуд бўлган имкониятлар асосида, хавфларни баҳолаб ва рентабелликдан келиб чиқиб барча мижозларнинг талабларига ечим топишга интилади;
- Банкнинг рентабеллиги таркибида юқори маҳсулдорликка эга маҳсулотлар улушини кўпайтириш зарурати. Хусусан, бу кредит маҳсулотларига, шу жумладан, овердрафтларга нисбатан қўлланилади;
- Филиалларнинг уларнинг фаолияти учун янада қулай шарт-шароитлар яратиш, филиалларни кундалик фаолиятида кўпроқ мустақилликка эришиш орқали филиалларнинг самарадорлигини ошириш, шунингдек, мижозларни жалб қилиш ва уларга хизмат кўрсатишда филиаллар билан ҳамкорликни оптималлаштириш;
- Банк кредитлаш фаолиятдан олинadиган даромадларнинг улушини ошириб, умумий даромадда комисион даромадлар улушини қисқартириш бўйича чораларни давом еттиради;
- Халқаро молия институтлари билан ҳамкорликни кенгайтириш, хусусан савдони молиялаштириш ва кредит линияларини жалб қилиш соҳасида;
- Ўсиб бораётган маҳаллий капитал бозори, Ғазначилик векселлари ва корпоратив облигацияларда иштирок этиш стратегиясини ишлаб чиқиш;
- Масофавий эркин фойдаланиш тизимларининг фаолияти (корпоратив мижозлар учун Интернет-банкнинг ва индивидуал мижозлар учун мобил банкнинг) орқали хизматлар турларини кенгайтириш ва хизматларга киришни соддалаштириш;
- Хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш, бошқарув ва назорат қилиш жараёнларини оптималлаштириш ва операцион харажатларнинг камайишини таъминлашга қаратилган самарали бизнес-тадбирларни қўллаш;
- Банк соҳасида қонунчилик талабларини ўз вақтида бажариш, шу жумладан ички жараёнларга керакли ўзгартиришларни киритиш, устав капитали каби енг зарур бўлган талабларга риоя қилиш;
- Ҳар бир мижознинг еҳтиёжларига қараб, Банк тарифларининг жозибадорлигини ошириш ва мослаштирилган имтиёзли тарифларни тақдим этиш амалиётини кенгайтириш.

## | Банкнинг мижозларга мўлжалланган сиёсати |

**i** Банк, бозорнинг корпоратив сегментини жалб қилиш ва ушлаб қолишга қаратилган асосий бизнес стратегиясини қўллашни давом эттиради. Ривожланаётган рақобат шароитида, Банк мижозлар сиёсатини такомиллаштиришнинг муҳимлиги, мижозлар билан янада кенгроқ банк хизматлари учун мижозлар талабини қондириш учун янада мослашувчан ва самарали тизим яратиш имконини беради. Мижозларга йўналтирилган сиёсатни муваффақиятли амалга оширишда асосий масалалар қуйидагилардир:

- Бозорни мунтазам чуқур ўрганиш орқали мижозлар базасини кенгайтириш, мижозлар эҳтиёжларини таҳлил қилиш, фойда - харажатлар бўйича ёндашув доирасида тегишли маҳсулотларни жалб қилиш ва ривожлантириш;
- Мавжуд мижозлар билан яқин муносабатларни сақлаб қолиш;
- Маҳсулотнинг барча турларини баҳолаш ва ўзини такомиллаштириш усулларини жорий қилиш орқали мижозларга хизмат кўрсатиш маданиятини ривожлантиришга қаратилган чора-тадбирлар. Хизмат кўрсатувчи ходимларни баҳолашда, мижозларнинг хизмат кўрсатиш сифати ҳақидаги фикрлари эътиборга олиниши керак;
- Мижозларнинг фикрларини ўз вақтида қабул қилиш имкониятини берувчи ва хизмат кўрсатишдаги муаммоли нуқталарни аниқлашда қўмаклашувчи янги ва объектив тизимни яратиш зарурияти. Ушбу тизим Банк ходими фаолиятини баҳолаш ва уларни мотивация қилишнинг ажралмас қисми бўлиши керак;
- Юқори салоҳиятли корпоратив мижозларни жалб қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш учун мослашувчан шарт-шароитларни қўллаш. Хусусан, хизмат кўрсатишнинг ўзига хос ёндашуви, жозибадор тарифлар, мижознинг талабларига Банкнинг технологик имкониятларини максимал даражада мослаштириш ва ҳ.к.
- Мижозларга хизмат кўрсатиш жараёнида ички жараёнларни соддалаштириш, стандартлаштириш ва автоматлаштириш орқали янада оптималлаштириш.

Мижозлар билан узоқ муддатли муносабатларни янада ривожлантириш ва таклиф этилаётган хизматлардан мижозларнинг кенг қўламли фойдаланиши, мижозлар ресурсларининг кескин ўзгариш хавфини камайтиришда ва Банкнинг кундалик фаолиятини прогноزلашда ижобий таъсир кўрсатади.

## | Активларнинг умумий миқдори ва мижозлар депозитлари |

**i** Банк ликвидлигини бошқариш Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг тижорат банклари ликвидлигини бошқариш бўйича меъёрий ҳужжатлари, ликвидликни бошқариш Қўмитаси ва Активлар ва пассивларни бошқариш қўмитасининг қарорлари, контрагент банкларнинг даврий текширувлари натижалари, ликвидликни бошқариш бўйича банкнинг кундалик, ҳафталик ва ҳар ойлик ҳисоботлари, шунингдек ҳар бир функционал валютадаги бўшлиқлар таҳлили ҳисоботлари асосида амалга оширилади. Ликвидликни бошқаришнинг асосий принципларига қисқа муддатли ва узоқ муддатли портфелларнинг оптимал нисбатларини сақлаб қолиш, ҳамкор банкларнинг халқаро кредит рейтингларини ҳисобга олган ҳолда уларнинг молиявий аҳволини тизимли таҳлил қилишни таъминлаш; кредитлаш ва инвестициялашнинг бозор усулларига мувофиқ битимлар тузиш ва уларни бошқариш; ликвидлик ва молиялаштиришни тартибга солувчи талабларга риоя қилиш; чет ел валютасидаги активларни бошқариш ва ликвидликни бошқариш бўйича сиёсатларда кўрсатилган бош тамойилларга амал қилиш, шунингдек кредит қўмитасининг чекловлари киради.

Ўзгарувчан бозор шароитларида қарор қабул қилишга тайёр бўлиши учун Банк мунтазам равишда ликвидлик бўйича стресс-тестларни ўтказди. Ликвидликни стресс - тест қилишда Банкнинг асосий вазифаси асосий функционал валюталарда ликвидлик хатарларини кузатиш ва бошқаришдир. Ликвидликни стресс-тест қилиш камида ойда бир марта ўтказилади ва натижалари ALCO нинг ойлик йиғилишларида, шунингдек Хатарларни бошқариш қўмитаси Кенгашининг чораклик йиғилишларида кўриб чиқилади.

Тижорат банкларининг ликвидлигига қўйилган юқори даражадаги меъёрлар ва улар ўртасидаги рақобатнинг ўсиши Банк активлари базасини кенгайтириш ва уларни диверсификация қилишга қаратилган аниқ чора-тадбирларни татбиқ этишни тақозо этмоқда. Шу муносабат билан Банк учун қуйидаги вазифаларни амалга ошириш жуда муҳим:

- Ресурс базасига эга янги корпоратив мижозларни жалб қилиш. Ушбу йўналишда эришилган натижаларни баҳолаш амалдаги статистик маълумотларга асосланган бўлади. Мисол учун, аввалги давр билан солиштирганда жами ресурс базасида 10 та йирик мижозлар улушининг камайиши билан бир қаторда умумий ресурс базасининг ўсиши ижобий тенденция сифатида қаралиши мумкин;
- Банк ресурс базасининг ҳар йили ўсиб боришига, жумладан корпоратив ва индивидуал мижозлар базасининг депозитларини йилига 10-15% гача ўсишига эришиш;
- Қисқа муддатли ресурслардан узоқ муддатли ресурсларга босқичма-босқич ўтишни таъминлаш;
- Мижозларнинг миллий валютадаги депозитлари ҳажмини ошириш: барча турдаги депозитлар (талаб қилиб олингунча депозитлар, жамғарма депозитлари ва бошқалар) ни узоқ муддатли депозит сифатида жалб этилади;
- Валютадаги депозитларни 2 йилдан ортиқ муддатга депозитларга жалб этишга ва мавжуд талаб қилиб олингунча қадар депозитларга жойлаштирилган хорижий валютадаги депозитларни узоқ муддатли жамғарма депозитларига ўтказишга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш.

## | Чакана савдо бизнесини ривожлантириш |



Банк чакана сегментни Ўзбекистон банк сектори талаблари ва замонавий стандартларига мос равишда ривожлантиришни таъминлаши лозим. Шу муносабат билан Банк томонидан қўлланиладиган чоралар, биринчи навбатда, корпоратив мижозлар ходимларининг талабларига ижобий ечим топишга қаратилади.

Шу билан бирга, Банк мавжуд корпоратив мижозлар базасидан ташқари бозор улушини ошириш бўйича чора-тадбирлар кўради. Ушбу чора-тадбирлар чакана бизнеснинг тегишли рентабеллигини таъминлаш ва банкнинг халқаро талабларга жавоб берадиган халқаро молия муассасаси сифатида обрў-эътиборини оширишни таъминлашга қаратилган.

Таклиф қилинаётган чакана хизматлар доирасини янада кенгайтириш мақсадида, Банк овердрафт ва истеъмол кредитларини тақдим этиш бўйича фаолиятни кенгайтиради, шунингдек ипотека кредитлаш портфелини кўпайтиради.

## | Кредит портфелини ошириш |



Ўрта муддатли мақсад сифатида кредит портфелини кўпайтириш ва диверсификация қилиш, юқори сифатли кредитларни паст даражадаги дефолт билан ушлаб туриш. Банкнинг ушбу йўналишдаги фаолияти Ўзбекистон Республикаси Марказий банки меъёрий ҳужжатларида ва Бош офис (Сеул, Жанубий Корея) нинг узоқ муддатли стратегиясида белгиланган асосий талабларга мувофиқ амалга оширилади. Бундан ташқари, Банкнинг кредит сиёсати катта ва ўрта корпоратив бизнес билан алоқаларни ривожлантиришга қаратилади, шунингдек кичик бизнес вакилларида самарадорлик, рентабеллик ва хавф кўрсаткичлари бўйича мақбул бўлган аризаларни қабул қилиш ҳам устувор ҳисобланади.

Кредит портфелини кенгайтириш учун Банк қуйидаги муҳим омилларга эътибор беришни давом эттиради: жозибадор фоиз ставкалари ва шарт-шароитларни таклиф қилиш; қарз олувчилар учун турли талаблар даражасини пасайтириш; кредитни кўриб чиқиш ва тасдиқлаш муддатларини қисқартириш; қўшимча банк маҳсулотлари ва хизматларини сотиш имкониятларини излаш; самарали ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни таъминлаш учун Мижознинг асосий айланмасини ҚДБ Банкка ўтказишни таклиф этиш.

Ўтган йил мобайнида Банк янги кредит маҳсулотлари ва хизматларини фаол тақдим этди, масалан:

- "Банк хизматларини кенгайтиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 23 мартдаги 3620-сонли Фармони ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг 2018 йил 29 майдаги 19-31 / 727 - сонли хатига асосан "ҚДБ банк Ўзбекистон" да корпоратив мижозлар ходимлари учун товар ва хизматларга тўловларни амалга ошириш учун банк пластик карталари орқали овердрафт (микрокредит) бериш тартиби ишлаб чиқилган;
- Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг 26-20/515-сонли хатига мувофиқ, кредитлар ва депозитлар бўйича фоиз ставкаларини бир томонлама ўзгартириш шартларини бекор қилди;
- Шунингдек, кредит буюртманомаларини рўйхатдан ўтказиш жараёнига ҳам ўзгартиришлар киритилди. Юридик ва жисмоний шахслар томонидан тақдим этилган кредитлар (микрокредитлар) бўйича буюртманомалар КАМИ ва КАТМ тизимларида белгиланган тартибда рўйхатга олинмоқда ва Банкнинг кредит буюртманомаларини рўйхатга олиш китобларига ҳам киритилмоқда. Кредит қўмитаси қарз олишга берилган аризани рад этиш тўғрисида қарор қабул қилса, Банк аризачини аризани рад этиш учун асослар кўрсатилган ҳолда 3 иш куни мобайнида хабардор қилади. Микрокредит учун аризани рад этиш тўғрисида қарор қабул қилинган тақдирда, Банк аризачини 1 иш куни мобайнида рад этиш учун асосларни тақдим этган ҳолда хабардор қилади;
- СМС-ахборот хизмати яратилди. Ариза берувчилар ўзларининг кредит (микрокредит) аризалари ҳолати бўйича СМС-хабарларни олишлари мумкин. Ариза берувчи (юридик ёки жисмоний шахс) қарз (микрокредит) олиш учун ариза берганида, Банкнинг ходими мижознинг мобил телефон рақамини (юридик шахс: бош директор, молия директори ёки бош бухгалтер) сўрайди ва кредитга олиш учун берилган аризанинг мақоми ўзгартирилганда, аризанинг мақоми СМС-хабарнома орқали эълон қилинади.

Банк қуйидаги йўналишлар бўйича кредит операцияларини янада кенгайтиришга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширади: йирик, ўрта ва кичик бизнесни молиялаштириш; корпоратив мижозлар ходимларига қаратилган ипотека кредитларини бериш; корпоратив мижозлар ходимлари учун истеъмол кредитларини (шу жумладан овердрафтларни) кенгайтириш; мижозларга қулайлик яратиш ва жараёнларни янада самарали бошқариш учун Банк ўз мобил банкнинг дастури MultiPay каби технологик ечимлардан фойдаланади.

## | Устав Капиталини ошириш |



Маълум чекловлар (хусусий капиталга нисбатан) ва белгиланган коэффициентларга (левераж, ва ҳоказо) риоя қилиш заруратидан келиб чиққан ҳолда, ҚДБ қатъий режалаштириш ва ресурсларни бошқариш бўйича тизимларни янада фаолроқ амалга оширади. Юқорида келтирилган чора-тадбирлар ресурсларни самарали бошқаришга ва белгиланган мақсадли омилларни бузиш хавфини минималлаштиришга ёрдам бериши кутилмоқда. Юқоридагилардан келиб чиққан ҳолда, 2019 йилда Банк устав капиталини ўзининг ички ресурслари (тақсимланмаган даромадлар ва бошқалар) ҳисобига зарурий ҳажмга оширишни режалаштирмоқда. Кейинчалик 2020 йилда эришилган натижалар асосида, устав капиталини ташқи ресурслар орқали ошириш масаласи Банк акциядорлари (ҚДБ Молиявий Гуруҳи, Сеул, Ўзбекистон Республикаси Миллий Банки, Турон Банк) томонидан кўриб чиқиши мумкин.

## | Чет ел инвестицияларини жалб қилиш |

**i** ҚДБ хорижий инвесторларни жалб қилиш, шунингдек, мамлакатда инвестицион муҳитни янада яхшилашга кўмаклашишдан манфаатдор. 2019-2021 молиявий йиллар давомида Банк кредит портфелининг ўсишини кутмоқда. Ушбу мақсадга эришиш учун узоқ муддатли молиялаштириш манбаларини жалб қилиш зарур. Ҳозирги вақтда Банк Европа тикланиш ва тараққиёт банки (ЕТТБ) ва Корея ҚДБ Молиявий Гуруҳи (KDB Financial Group) каби нуфузли хорижий банкларнинг кредит линияларини қулай ва ўзаро манфаатли шартлар асосида жалб қилиш жараёнида. Ушбу кредит линияларини жалб қилиш банкка ўз кредит портфелини янада ошириш имконини беради. Айти пайтда, ЕТТБ ҚДБ банкнинг молиявий ҳолатини баҳолаш жараёнини бошлаган ва яқин келажақда Банк савдони молиялаштириш бўйича битимларни имзолашни режалаштирмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг 2019 йил 31 январдаги тавсиясига биноан, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг хорижий инвесторларни жалб қилиш учун инвестицион фаолият ва лойиҳаларни бошқариш бўйича Мувофиқлаштирувчи марказ очиб юзасидан 2019 йил 29 январдаги 2029-сонли топширигини бажариш мақсадида "Ҳаракатлар режаси" ишлаб чиқилди. Шу муносабат билан, илгари «ҚДБ Банк» да «Хорижий инвесторларни қўллаб-қувватлаш маркази» «Инвестиция фаолиятини мувофиқлаштириш ва лойиҳаларни бошқариш маркази» деб қайта номланди. Ушбу бўлинмага "Ҳаракатлар режаси" да кўрсатилган вазифалар топширилди.

Яқинда Марказ очилганига қарамасдан, у бир қанча халқаро инвесторларни жалб қилиш ва уларга хизмат кўрсатишга муваффақ бўлди. Марказ хизматларидан фойдаланган мижозлар сирасига «Bomi Uzbekistan» масъулияти чекланган жамияти («Тошкент Сити» мажмуасининг қурилиш лойиҳасида иштирок этувчи компания), «Sejin Uz» МЧЖ, «Korea Plast» МЧЖ, «Нуробод Цемент» МЧЖ лар киради. Марказ чет эллик инвесторлар учун жозибador бўлиб қолмоқда, сабаби инвесторларни қўллаб-қувватлаш мақсадида бизнесни бошқариш, қонунчилик, солиққа тортиш йўналишларида уларни қизиқтирган турли хил саволлар бўйича маслаҳатлар ва бошқа хизматлар бепул равишда тақдим этиб келинмоқда.

## | Маҳаллий банклараро бозорда операциялар |

**i** Банк маҳаллий банклараро бозорида банклараро қўйилмалар (депозитлар)нинг қуйидаги соҳаларида фаол рол ўйнашни давом эттиради:

- Чет эл валютасида: Банк даромад олиш ва маҳаллий бозордаги талабга асосан, ҳамда ликвидлик талабларига амал қилган ҳолда маҳаллий бозорда хорижий валютадаги қисқа муддатли банклараро депозитларни жойлаштиради.
- Миллий валютада: Банк маҳаллий бозор салоҳиятидан мавжуд ликвидлик, рисклар нисбати ва даромадлиликка таянган ҳолда максимал даражада фойдаланади.

## | ҲУМО миллий тўлов тизимини ривожлантириш |

#	Вазифалар	Бажарилиш муддатлари
1	QR кодлари учун стандартлаштирилган ва универсал тўлов тизимини яратиш. QR-Онлайн тизимига уланиш.	2019 йил 1 августигача
2	Автоматлаштирилган банк тизими (Unibanks) ни Миллий банклараро қайта ишлаш маркази билан тўлиқ интеграциялашни таъминлаш.	2019 йил 1 октябргача
3	Мижозларни масофадан туриб идентификация қилиш учун ягона тизим яратиш.	2020 йил 1 январгача
4	Контактсиз (икки) интерфейсли банк карталарини чиқариш.	2020 йил 1 январгача
5	Янги хизматни жорий этиш - Банкнинг мобил иловаси ва тўлов тизимидан фойдаланган ҳолда асосий карта билан боғлиқ виртуал карталарни очиб.	2020 йил 1 февралгача
6	Банкнинг ПОС-терминалларини сотиб олиш ва ўрнатиш, контактсиз тўловларни амалга ошириш имконияти билан (NFC).	2020 йил 1 мартгача
7	Миллий банклараро қайта ишлаш марказининг ягона интерфейсидан фойдаланиб, карталарни ўзаро ишлашга хизмат қилувчи қурилмаларни (терминалларни, банкоматлар) дастурларини янгилаш.	2020 йил 1 апрелгача

## | Рақамли банк ечимларни ишлаб чиқиш |

**i** Технологик инфратузилмани ривожлантириш, автоматлаштиришнинг янги даражаси, телекоммуникацион каналларни такомиллаштириш, техник воситаларни ривожлантириш, замонавий рақамли технологияларни такомиллаштириш ва мижозларга қулайлик яратиш бизнесни ривожлантиришнинг муҳим жиҳати ҳисобланади. Банк, барча тизим ва иловаларининг ишончлилиги, барқарорлиги ва хавфсизлигини таъминлаш учун замонавий дастурий таъминот, маълумотларни сақлаш ва ишлов бериш тизимлари ёрдамида ўз ахборот технологияларини доимий равишда такомиллаштириб боради.

Банкнинг ташкилий тузилмасида Информацион Технологияларни ишлаб чиқувчилар гуруҳи мавжуд. Ушбу бўлимнинг асосий вазифалари асосий банк тизимига хизмат кўрсатиш, шунингдек ташқи ва ички талабларга мувофиқ қўшимча техник имкониятларни ишлаб чиқишдан иборат. Банк соҳасидаги тез ўзгарувчан шароит туфайли зарурат туғилганда, Банк ташқи дастурий таъминот ишлаб чиқувчиларидан ечимнинг мавжудлиги, сифат ва нархнинг нисбати ҳамда кутилган амал жорий қилиш муддатларини ҳисобга олган ҳолда фойдаланади.

Яқинда ишга туширилган MultiPay мобил банкинг дастури алоҳида мижозлар орасида машҳурликка эришди. Мобил илова учун қўшимча янгиланишлар, хусусан, QR коди орқали тўловлар ва овердрафт тафсилотларини кўриш каби имкониятлар Информацион Технологияларни ривожлантириш гуруҳи томонидан амалга оширилади. Бундан ташқари, бугунги кунда Информацион Технологияларни ривожлантириш гуруҳи корпоратив мижозлар учун иккинчи авлод Интернет-банкнинг дастурини ишлаб чиқишда иштирок этмоқда. Янгиланган дастур иложи борица осон бўлиши керак, кенгроқ функцияларга эга ва чет эл валютасида тўловлар бўйича мижозлар талабларини қайта ишлаш функциясини қўллаб-қувватлаши ҳам назарда тутилган. 2019 йилда сўзлаш ва эшитиш қобилияти чекланган мижозлар учун Surdo-Online хизмати ишга туширилиши кутилмоқда. Шундай қилиб, менежмент рентабеллик, самарадорлик ва мижозларни ушлаб туриш рақамли банк тизимларини ривожланиши билан бевосита боғлиқлигини тушунади.

## 2.3 Бошқарув стратегиялари

### | Корпоратив Бошқарув |

**i** Банк, стратегик ривожланиш режасини муваффақиятли бажариш учун асосий шартлардан бири корпоратив бошқарув тизимини халқаро стандартларга ва акциядорлар талабларига мувофиқ равишда доимий равишда такомиллаштириш заруриятини муҳим деб билади.

Банкнинг корпоратив бошқарувини такомиллаштиришнинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:

- Бошқариш органларининг қарор қабул қилиш механизмларини ишлаб чиқиш ва такомиллаштириш;
- Иш сифатини яхшилаш, иш маданияти ва улар билан боғлиқ рискларни камайтириш.

Банк томонидан корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш бўйича кўрилатган чоралар қаторига қуйидагилар киради:

- Банкнинг амалдаги ички меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларини қонун талабларига ва ҚДБ бош офисига (Сеул, Жанубий Корея), шунингдек, умум қабул қилинган халқаро корпоратив бошқарув амалиётига мувофиқлаштириш;
- Банк бошқарув тизимларининг самарадорлигини ошириш ва рискларни минималлаштириш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш орқали ички назорат тизимини такомиллаштириш, Банк ходимлари қонунчилик ва меъёрий талабларга, банк ва касбий ахлоқий меъёрларига, шунингдек Банк фаолиятини тартибга солувчи ички қоидаларга риоя қилишлари керак;
- Банкнинг самарали ишлаши ва операцион рискларни минималлаштириш учун мавжуд бўлган "Front-Middle-Back" тизимини ўзини яхши кўрсата олган халқаро бошқарув моделлари асосида ривожлантиришни ишлаб чиқиш.

Банк барча бошқарув органлари фаолиятининг самарадорлигини ошириш, шу жумладан, Банкдаги ўзаро ҳамкорлик жараёнларини оптималлаштириш йўли билан саъй-ҳаракатларни давом эттиради.

### | Ходимлар билан ишлаш |

**i** Банк юқори малакали, профессионал ва ижобий фикрлайдиган жамоанинг ўзининг стратегик афзалликларидан бири сифатида қарайди. Банкнинг узоқ муддатли стратегиясини амалга оширишнинг асосий шартларидан бири кадрларни бошқаришнинг замонавий тизимини яратиш, жумладан, тренинг, касбий ўсиши, малакасини ошириш ва узлуксиз ўзини-ўзи яхшилашдир. Банк, мансабни режалаштириш ва профессионал ўсиш, ходимларни алмаштириш ва ходимларни бошқаришнинг шаффоф ва самарали тизимини таъминлаш зарур деб ҳисоблайди. Шу билан бирга, кадрлар сиёсати ходимларнинг имкониятларини максимал даражада оширишга қаратилган.

Ўсаётган рақобат ва банк тизимида амалга оширилатган ўзгаришларга қарамасдан, Банк ўз ходимларига малакасини ошириш бўйича талабларни оширади. Шу билан бирга, Банк кадрлар тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини такомиллаштиради. Ўқув дастурлари, авваламбор, хизмат сифатини яхшилашга қаратилган асосий хулқ-атвор қобилиятларини такомиллаштиришга қаратилган маълум техник фазилатларни ривожлантиришга қаратилади. Бундан ташқари, турли даражадаги менежерлар учун узлуксиз таълим ва касбий ривожланишнинг аҳамиятини мустаҳкамлаш зарур.

Мотивация тизими ҳам стратегик мақсадларга эришиш учун зарурий шартлардан бири ҳисобланади. Ушбу йўналишдаги асосий мақсадлар орасида:

- иш ҳақи тизимининг шаффофлиги ва объективлигини ошириш;



- иш ҳақининг ўзига хос натижаларидан ва ходимлар томонидан белгиланган вазифаларга эришишдан асоссизлигини ошириш;
- ходимларни рағбатлантириш моделини янада такомиллаштириш.

Юқорида келтирилган чора-тадбирлар натижасида Банк бошқарув тизимларининг самарадорлигини ошириш ва кадрларнинг янада самарали ишлаш имкониятларини яратишни кутмоқда. Ушбу чора-тадбирлар ходимлар сонини кескин оширмасдан белгиланган мақсадларга эришиш имконини, шунингдек хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш ва миқдорлар эҳтиёжини қондириш даражасини ошириш имконини беради.

## | Рискларни бошқариш ва Ички назорат тизими |

**i** Рискларни бошқариш стратегияси Банкнинг барқарорлигини таъминлаш, унинг активларини сақлаб қолиш, барча тизимларнинг барқарорлигини таъминлаш ва потенциал йўқотишларни минималлаштиришга қаратилган. Банкнинг бу йўналишдаги асосий вазифалари бизнес-режаларга ва мавжуд фаолият билан боғлиқ бўлган хавф-хатарларнинг миқдори бўйича рискларни бошқариш тизимини ишлаб чиқиш ва такомиллаштиришни ўз ичига олади.

Банк рискларни бошқариш учун Банк назорати бўйича Базел қўмитасининг, Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг меъёрий талабларини ва ҚДБ Бош офисининг (Сеул, Жанубий Корея) тегишли топшириқларини мувофиқлаштиради.

Банк ички жараёнларни давом эттирадиган тадқиқотлар ва таҳлилларга асосланган ҳолда рискга асосланган ёндашувни қўллашни давом эттиради. Хатарларни ўз вақтида аниқлаш, таъсир доирасини баҳолаш ва хавфни амалга ошириш эҳтимоли масалаларига алоҳида эътибор қаратилади.

Операцион ва кредит таваккалчиликларини назорат қилиш ва бошқаришга алоҳида эътибор қаратилади. Кредит таваккалчиликлари соҳасидаги асосий вазифа, потенциал равишда муаммоли қарзларни аниқлаш ва уни ўз вақтида қайта тузиш ва тиклаш учун энг самарали чораларни қўллаш ҳисобланади.

Операцион рискларни бошқариш муаммолари орасида йўл қўйилиши мумкин бўлган камчиликларни бартараф этиш чоралари ва кераксиз назоратлар мавжуд. Банкнинг ушбу йўналишдаги саъй-ҳаракатлари қуйидагиларга асосланган:

- Юзага келиши мумкин бўлган операцион хатарларни инвентаризация қилиш;
- Уларнинг иқтисодий оқибатларини баҳолаш;
- Олдини олиш ва назорат қилиш тизимларининг иқтисодий самарадорлигини таҳлил қилиш;
- Операцион рискларни бошқариш учун барча бўлимларнинг масъулиятини ошириш.

## | Бюджет бошқаруви |

**i** Банк жорий молиявий имкониятларга асосланган ресурслардан фойдаланади ва ҳар бир ҳисобот даврида белгиланган кўрсаткичларга эришишга интилади. Банк операцион харажатлар ва операцион даромадларнинг нисбатларини назорат қилиш бўйича тадбирларни кучайтиришни давом эттиради.

Умуман, Банк бюджет параметрларига мунтазам риоя қилиш маданиятини жорий этиш ва яхшилаш бўйича узоқ муддатли ва мақсадли ишларни амалга оширади.



## Адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, 2018. *Хорижий валюталар курси динамикаси*, [<http://cbu.uz/ru/press-tsentr/press-relizy/2018/09/150090/>]. Маълумот олинган вақт 2018 йил 14 ноябр.

2. Ўзбекистон Республикаси давлат статистика қўмитаси, 2018. *Ялли ички маҳсулот*, [<https://stat.uz/uploads/docs/vvp-yan-dek-18ru.pdf> ]. Маълумот олинган вақт 2018 йил 14 ноябр.